

Ἡ ἀπρόσεκτη καὶ βιαστική προσευχή (Ἅγιος Θεοφάνης ὁ Ὶγκλειστος)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ἅγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Ἡ ψυχρότητα

Ἡ ΧΑΡΗ του Θεού να 'ναὶ μαζί σου!

“Ἡ προσευχή μου”, γράφεις, “εἶναι κάπως ψυχρὴ καὶ ἀδύναμη”. Ἡ ψυχρότητα καὶ ἡ ἀδυναμία δὲν βρίσκονται στὸν προσευχή, ἀλλὰ σ' ἐκεῖνον ποὺ προσεύχεται . Προσπάθησε νὰ προσεύχου ὅπως πρέπει, καὶ ἡ προσευχή θὰ πάει καλά.

Όταν ένας μαθητής γράφει απρόσεκτα , ο δάσκαλος τόν μαλώνει καὶ τὸν ἀπειλεῖ μὲ τιμωρία. Τότε συγκεντρώνεται καὶ ἀρχίζει νὰ γράφει σωστά.

Μάλωσε, λοιπόν, τὸν ἑαυτό σου καὶ ἀπέιλησε τὸν μὲ τῆ θεία τιμωρία, γιὰ νὰ συγκεντρωθεῖς καὶ ν' ἀρχίσεις νὰ προσεύχεσαι σωστά. Τὶς ἀνθρώπινες ὑποθέσεις μας τὶς χειριζόμαστε εὐσυνείδητα καὶ προσεκτικά, γιὰ νὰ μὴ μᾶς κατηγορήσουν οἱ ἄνθρωποι.

Τὶς ὑποθέσεις τοῦ Θεοῦ, ὅμως, τὶς διεξάγουμε πρόχειρα, ἐπειδὴ ὁ Κύριος σωπαίνει, μακροθυμεῖ καὶ δίνει σ' ἐμᾶς, τὰ παιδιά Του, πὺ τόσο ἔχουμε εὐεργετηθεῖ ἀπὸ τὴν ἀγαθότητά Του, τὴν εὐκαιρία νὰ Τὸν ὑπηρετήσουμε. Ὡ, πόσο πικρὴ θὰ εἶναι ἡ ὥρα τῆς ἀπολογίας μας στὸ φοβερὸ κριτήριό Του, ὅταν θ' ἀναγκαστοῦμε νὰ ὁμολογήσουμε τὴν ἐνοχή μας γιὰ τὴν ἀμέλειά μας!

Ποῦ πῆγε ἡ προσευχή σου; Γινόταν καλὰ μέχρι τώρα. Τὴν εὐεργετικὴ τῆς ἐνέργεια τὴν ἐνιωθες ἤδη στὴν καρδιά σου. Θὰ σοῦ πῶ, λοιπόν, ποῦ πῆγε. Ἀφοῦ προσευχήθηκες μία-δύο φορές μὲ προσοχή καὶ θέρμη, ἔλαβες τόσο γρήγορη βοήθεια ἀπὸ τὸν ἅγιο Σέργιο. Νόμισες τότε ὅτι ἡ προσευχή εἶχε ἐδραιωθεῖ κιόλας στὴν καρδιά σου καὶ ὅτι θὰ προχωροῦσε καλὰ μόνη τῆς πιά. Ἔτσι ἄρχισες νὰ προσεύχεσαι ἀπρόσεκτα καὶ βιαστικά.

Σταμάτησες, ἐπίσης, νὰ φυλάγεσαι ἀπὸ τοὺς λογισμούς. Ὁ νοῦς σου παραδόθηκε στὸ ρεμβασμὸ καὶ τὴν περιπλάνηση. Ἀποτέλεσμα: Κάνεις προσευχή ... χωρὶς νὰ

προσεύχεσαι! Τώρα δὲν ἔχεις παρὰ ν' ἀρχίσεις πάλι τὸν ἀγώνα γιὰ τὴν οἰκείωση τῆς ἀληθινῆς προσευχῆς, ζητώντας γι' αὐτὸ καὶ τὴ βοήθεια τοῦ Κυρίου.

Ποτὲ μὴ θεωρεῖς ὡς ἐδραιωμένη καὶ ἐξασφαλισμένη ὁποιαδήποτε πνευματικὴ ἐργασία, εἰδικὰ μάλιστα τὴν προσευχή. Πάντοτε νὰ προσεύχεσαι σὰν νὰ τὸ κάνεις γιὰ πρώτη φορά. Βλέπεις, ὅ,τι γίνεται γιὰ πρώτη φορά, γίνεται μὲ τὸν πιὸ θερμὸ ζῆλο.

Φοβᾶμαι πὼς ἄρχισες νὰ κάνεις τὸν καθημερινὸ σου προσευχητικὸ κανόνα βιαστικὰ καὶ πρόχειρα, ἐπιδιώκοντας τὴ συντομότερη δυνατὴ ὁλοκλήρωσή του. Αὐτὸ νὰ μὴν ξαναγίνει, γιατί θλίβει ὑπερβολικὰ τὸν Κύριο.

Εἶναι καλύτερο νὰ λὲς ἓνα μέρος μόνο ἀπὸ τὶς καθορισμένες εὐχὲς τοῦ κανόνα σου μὲ φόβο Θεοῦ καὶ εὐλάβεια, παρὰ νὰ τὶς λὲς ὅλες ὅπως- ὅπως. Εἶναι καλύτερα ἀκόμα κι ἓνα μόνο "Κύριε ἐλέησον!" νὰ λὲς μέσ' ἀπὸ τὴν καρδιά σου, πεσμένη στὰ γόνατα μὲ συντριβή, παρὰ νὰ προσεύχεσαι πολὺ κι ἀπρόσεκτα.

Νὰ ἐπιπλήξεις αὐστηρὰ τὸν ἑαυτὸ σου γι' αὐτὴ σου τὴν ἀπροσεξία, ποὺ ἐξαιτίας τῆς ἢ προσευχῆ σου εἶναι ἄκαρπη. Ὅποιος προσεύχεται προσεκτικὰ καὶ φιλόπονα, ἀπολαμβάνει πάντα τοὺς εὐεργετικοὺς καρποὺς τῆς προσευχῆς. Ὡ, τί ἀγαθὰ στερούμαστε, ὅταν προσευχόμεστε ἀπρόσεκτα!

Πῶς συμβαίνει καὶ ποῦ ὀφείλεται ἡ βιασύνη στὴν προσευχή; Δὲν εἶναι ξεκάθαρο. Σὲ ἄλλα ἔργα ξοδεύουμε ὥρες, καὶ νομίζουμε πὼς ὁ χρόνος τρέχει. Στὴν προσευχή, ἀπεναντίας νομίζουμε πὼς ὁ χρόνος στέκεται. Δὲν ἔχουμε καλὰ καλὰ ἀρχίσει νὰ προσευχόμεστε, καὶ μᾶς φαίνεται πὼς ἔχουν περάσει ὥρες. Παρασυρόμαστε, λοιπόν, ἀπ' αὐτὴν τὴν αὐταπάτη καὶ βιαζόμαστε νὰ τελειώσουμε ὅσο μπορούμε πιὸ γρήγορα. Απὸ τέτοια προσευχὴ, ὅμως, δὲν ὑπάρχει ὠφέλεια.

Τί πρέπει νὰ γίνει τότε; Νὰ τί κάνουν μερικοί: Ὅρίζουν ἓνα χρονικὸ διάστημα γιὰ προσευχή, λ.χ. ἓνα τέταρτο, μισὴ ὥρα ἢ μία ὥρα, φροντίζοντας ὥστε, μόλις συμπληρωθεῖ ὁ προκαθορισμένος αὐτὸς χρόνος νὰ χτυπάει τὸ ρολοί.

Ὅσο, λοιπόν, προσεύχονται, δὲν νοιάζονται γιὰ τὸν ἀριθμὸ τῶν εὐχῶν ποὺ θὰ ποῦν, ἀλλὰ μόνο γιὰ τὴν ἀπερίσπαστη καὶ ἐγκάρδια κοινωνία τους μὲ τὸν Κύριο. Ἄλλοι, πάλι, κάνουν τὸ ἐξῆς: Καθορίζουν ἓνα χρόνο προσευχῆς καὶ ὑπολογίζουν πόσα κομποσχοίνια κάνουν στὴ διάρκεια αὐτοῦ τοῦ χρόνου, τραβώντας τοὺς κόπους δίχως βιασύνη.

Ἐπειτα, τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς, κάνουν ἀργὰ καὶ προσεκτικὰ ἰσάριθμα κομποσχοίνια. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ποὺ τόσο ἔχουν ἐξοικειωθεῖ μὲ τὴν προσευχή, φλογισμένοι καθὼς εἶναι ἀπὸ τὸν θεῖο ἔρωτα, ὥστε, ὅταν προσεύχονται δὲ

νιώθουν παρὰ τέρψη καὶ χαρά. Γι' αὐτὸ σπάνια κάνουν μόνο τὸν καθορισμένο προσευχητικὸ τοὺς κανόνα συνήθως τὸν διπλασιάζουν καὶ τὸν τριπλασιάζουν.

Διάλεξε τὴ μέθοδο ποὺ σὲ ἱκανοποιεῖ περισσότερο καὶ ἐφάρμοσε τὴν μὲ προθυμία , ἀκρίβεια καὶ συνέπεια. Δὲν μπορείς νὰ κάνεις πνευματικὴ προκοπὴ δίχως συγκεκριμένο κανόνα προσευχῆς. Οἱ ζηλωτὲς τῆς προσευχῆς βέβαια, δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ κανόνες.

Σοὺ ἔχω γράψει ἤδη νὰ μάθεις ἀπέξω τὶς συνήθειες καθημερινὲς προσευχῆς καὶ νὰ τὶς λὲς χωρὶς ν' ἀνοίγεις κάθε φορᾶ τὸ Προσευχητάρι. Ὅταν προσεύχεσαι ἀγκάλιαζε κάθε λέξη ὄχι μόνο μὲ τὴ σκέψη ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ συναίσθημα. Κι ἂν καμιὰ φορὰ ἀπὸ κάποια λέξη ψαλμοῦ ἢ προσευχῆς ξεπηδήσουν αὐθόρμητα δικές σου ἰκεσίες, μὴν τὶς καταπνίξεις.

Ἄφησε τὲς νὰ βγοῦν ἐλεύθερα. Μὴ νοιάζεσαι γιὰ τὸ ἂν θὰ τὶς προλάβεις νὰ ὀλοκληρώσεις τὸν κύκλο τῶν καθορισμένων ψαλμῶν καὶ προσευχῶν• φτάνει νὰ ἔρθεις σὲ οὐσιαστικὴ κοινωνία μὲ τὸν Κύριο. Τί θὰ βγεῖ, ἂν πεῖς βιαστικὰ καὶ ἀπρόσεκτα ὅλες τὶς προσευχῆς; Στὴν ὥρα ποὺ διαθέτεις, πὲς μία μόνο προσευχὴ ἢ ἕναν μόνο ψαλμό, ἀλλὰ μὲ νήψη, προσοχή, εὐλάβεια καὶ κατάνυξη.

Κάποιος μοῦ ἔλεγε, ὅτι συχνά, στὸν καθορισμένο χρόνο τῆς προσευχῆς του δὲν προλαβαίνει νὰ πεῖ παρὰ μόνο τὸ «Πάτερ ἡμῶν», γιὰτί ὁ νοῦς του στέκεται μὲ νήψη σὲ κάθε λέξη τῆς Κυριακῆς Προσευχῆς. Κι ἕνας ἄλλος πάλι μοῦ ἔλεγε, ὅτι κάποτε, στὴ διάρκειά τῆς ὀρθρινῆς ἀκολουθίας, ὁ νοῦς του ἀρπάχθηκε καὶ ἡ καρδιὰ του κατανύχθηκε τόσο ἀπὸ τὰ νοήματα τοῦ 50ου Ψαλμοῦ, ὥστε δὲν μπόρεσε νὰ πεῖ τίποτ' ἄλλο.

Μάθε νὰ προσεύχεσαι κι ἐσὺ ἔτσι, καί, μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, σύντομα θὰ βιώσεις τὴν ἐσωτερικὴ προσευχὴ. Τότε πὰ δὲν θὰ σοῦ χρειάζονται κανόνες. Ἀγωνίσου, γιὰτί ἀλλιῶς τίποτα δὲν γίνεται. Ἄν ἀποτύχεις στὸν ἀγῶνα τῆς προσευχῆς, μὴν περιμένεις νὰ πετύχεις σὲ κανένα ἄλλο πεδίο τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἡ προσευχὴ εἶναι ἡ πηγὴ καὶ ἡ ρίζα ὅλων τῶν καλῶν.

Ὁ Κύριος νὰ σ' εὐλογεῖ!

Πηγή: agiazoni.gr